

Til lovforslag nr. L 149

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 11. maj 2017

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Bruxelles I-forordningen m.v. og forskellige andre love

(Ændring af reglerne for lægdommere, gennemførelse af værnetingsaftalekonventionen m.v.)

[af justitsministeren (Søren Pape Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 2 og 4, justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 3, og Socialdemokratiets medlemmer af udvalget og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 5 til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 15. marts 2017 og var til 1. behandling den 21. marts 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 22. december 2016 dette udkast til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 99. Den 15. marts 2017 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af IA) vil stemme for ændringsforslaget om deling af lovforslaget.

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA, RV og KF) indstiller det under A og det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod det under A nævnte lovforslag og vil stemme hverken for eller imod det af justitsministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for de af mindretallet stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte forslag til *vedtagelse uændret*. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod det af S og DF stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (ALT og SF) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod det under A nævnte lovforslag og vil stemme hverken for eller imod det af justitsministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme for de af EL stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (IA) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod det under A og det under B nævnte lovforslag.

4. Politiske bemærkninger

Enhedslistens medlemmer af udvalget bemærker, at lovforslaget indeholder en række forbedringer, som Enhedslisten er positivt indstillet over for.

Enhedslisten bemærker dog til den del af lovforslaget, som handler om, at kredsen af personer, som er udelukket fra at være lægdommere, skal udvides til også at omfatte gejstlige i alle trossamfund, uanset om disse er anerkendte, godkendte eller ikke er godkendte, at Enhedslisten grundlæggende ikke mener, at der skal være en begrænsning, så f.eks. præster som religiøse personer ikke kan være lægdommere.

På den ene side indebærer lovforslaget en parallelitet, sådan at man skaber lige betingelser for alle gejstlige i alle trossamfund, hvilket taler for at støtte forslaget. Omvendt er

det en parallelitet, som betyder, at gruppen af gejstlige bliver udvidet, og det er jo faktisk en forkert retning i forhold til at udvide antallet af gejstlige, som ikke kan være lægdommere, når Enhedslisten grundlæggende ikke mener, at gejstlige ikke skal have mulighed for at være lægdommere i dag.

Enhedslistens position er derfor at undlade at stemme om den del af lovforslaget. Derfor har Enhedslisten stillet ændringsforslag om deling af lovforslaget, så denne del af lovforslaget udskilles, og Enhedslisten kan få lov til at undlade at stemme om denne del.

Enhedslisten ser grundlæggende positivt på muligheden for at hæve aldersgrænsen yderligere fra 75 til 80 år. Enhedslisten ønsker dog i første omgang, at det vurderes og drøftes, hvad konsekvensen er ved at hæve aldersgrænsen fra 70 til 75 år, herunder hvilke initiativer der bør iværksættes for at modvirke en eventuel yderligere skævvridning i alderssammensætningen for lægdommere. En sådan drøftelse, som Enhedslisten ønsker, bør efter Enhedslistens opfattelse føres, med henblik på at diskutere muligheden for at sætte aldersgrænsen yderligere op til den næste domsmandsperiode.

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg med undtagelse af IA):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Ændring af reglerne for lægdommere)« omfattende § 1, nr. 3, § 12, stk. 1 og 3, og § 13.

B. »Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om Bruxelles I-forordningen m.v. og forskellige andre love (Ændring af reglerne for lægdommere, gennemførelse af værnetingsaftalekonventionen m.v.)« omfattende § 1, nr. 1, 2 og 4-14, og §§ 2-11, § 12, stk. 1 og 2, og § 13.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte forslag

Til § 12

2) *Stk. 1* affattes således:

»*Stk. 1.* Loven træder i kraft den 1. juli 2017.«

[Konsekvens af deling af lovforslaget]

Af *justitsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, DF, V, LA, RV og KF):

3) *Stk. 3, 1. pkt.*, affattes således:

»Retsplejelovens § 70, nr. 1-4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, finder ikke anvendelse på personer, som er optaget på en grundliste, der er gældende ved lovens ikrafttræden.«

[Ændring af anvendelsesområdet for lovens overgangsbestemmelse]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af et *flertal* (det øvrige udvalg med undtagelse af IA):

Til § 13

4) Paragraffen affattes således:

»§ 13

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.«
[Konsekvens af deling af lovforslaget]

Af et *mindretal* (S og DF), tiltrådt af et *mindretal* (V, LA, ALT, RV, SF og KF):

c

Ændringsforslag til det under B nævnte forslag

Til § 1

5) I den under *nr. 2* foreslåede ændring af § 69 ændres »fylder 75 år« til: »fylder 80 år«.

[Aldersgrænsen for lægdommere hæves fra 70 år til 80 år]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget indebærer, at lovforslaget deles i to separate lovforslag, således at den del, der vedrører udvidelsen af personkredsen af gejstlige, der ikke kan være lægdommere, udskilles i et selvstændigt lovforslag, der kan stemmes om separat.

Til nr. 2 og 4

Ændringsforslagene er konsekvenser af deling af lovforslaget.

Til nr. 3

Det foreslås, at overgangsbestemmelsen i lovforslagets § 12, stk. 3, nyaffattes, således at det fremgår af bestemmelsen, at det alene er retsplejelovens § 70, nr. 1-4, der ikke finder anvendelse på personer, som er optaget på en grundliste, der er gældende ved lovens ikrafttræden. For disse personer finder de hidtil gældende regler anvendelse. Der er på tidspunktet for lovens ikrafttræden udtaget grundlister for perioden fra den 1. januar 2016 til den 31. december 2019.

Forslaget indebærer, at den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 70, nr. 5, hvorved udelukkelsen af gejstlige i folkekirken og de anerkendte trossamfund fra at være nævning eller domsmand udvides til at omfatte gejstlige i alle trossamfund, uanset om disse er anerkendt, godkendt eller ikkegodkendt, jf. lovforslagets § 1, nr. 3, finder anvendelse fra det tidspunkt, hvor loven træder i kraft. Det betyder, at gejstlige, der efter gældende regler ikke er udelukket fra at være nævning eller domsmand, og som måtte være optaget på en grundliste, herefter ikke vil kunne fortsætte deres hverv.

Det vil være op til landsretspræsidenterne at fortage de fornødne berigtigelser af grundlisterne, som forslaget måtte give anledning til, jf. retsplejelovens § 77.

Til nr. 5

Det foreslås at hæve aldersgrænsen for lægdommere fra 70 år til 80 år. Efter de gældende regler vil en person, der er

Peter Skaarup (DF) fmd. Peter Kofod Poulsen (DF) Susanne Eilersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF)
Dennis Flydtkjær (DF) Tilde Bork (DF) Preben Bang Henriksen (V) Jan E. Jørgensen (V) Britt Bager (V)
Jakob Engel-Schmidt (V) Carl Holst (V) Michael Aastrup Jensen (V) Henrik Dahl (LA) Christina Egelund (LA)
Naser Khader (KF) Simon Kollerup (S) Lars Aslan Rasmussen (S) Mette Reissmann (S) Mogens Jensen (S) nfmd.
Rasmus Prehn (S) Trine Bramsen (S) Kaare Dybvad (S) Rune Lund (EL) Søren Søndergaard (EL)
Carolina Magdalene Maier (ALT) Sofie Carsten Nielsen (RV) Zenia Stampe (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF)
Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 149

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsoversigt og høringssvar, fra justitsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Ændringsforslag, fra justitsministeren
5	1. udkast til betænkning
6	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 149

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren kan redegøre for sin holdning til, at lovforslaget deles i to separate lovforslag, til justitsministeren, og ministerens svar herpå